

Kommunstyrelsen**§ 152****Svar på motion av Gunnar Irén och Sukrî Demir (L) om att införa ett system med politiska lärlingar M:49/2024 (KS/2024:516)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Sammanfattning

Gunnar Irén (L) och Sukrî Demir (L) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 16 december 2024 § 347 inkommit med rubricerad motion. Motionärerna lyfter att ett lärlingssystem skulle möjliggöra för medborgare med intresse av att engagera sig politiskt att få en inblick i det politiska förtroendeuppdraget. Det i sin tur skulle kunna medföra att fler skulle vilja ta på sig ett uppdrag samt att nyblivna politiker behåller sina uppdrag. Motionären föreslår därför att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett system för politiska lärlingar.

Motionen har beretts av stadsledningsförvaltningen.

Stadsledningsförvaltningen anser det faller på varje parti att utbilda sina medlemmar och nominera lämpliga kandidater till kommunala förtroendeuppdrag. Det kommunala partistödet är förenligt med dessa ändamål. När en partirepresentant har blivit invald till ett uppdrag i någon av stadens politiska organ kan staden bidra till att utbilda denne i sitt uppdrag.

Att tillåta externt deltagande från olika partier vid nämndernas stängda sammanträden skulle innebära att denna princip regelmässigt åsidosätts, men då endast för personer som ansöker om en lärlingsplats inom ramen för ett politiskt parti. Att förfördela viss del av allmänheten enkom för att de tillhör ett politiskt parti bör ställas mot likabehandlingsprincipen. Att lärlingarna därutöver skulle ges yttranderätt och tillgång till alla nämndens beslutshandlingar går dessutom över de rättigheter som allmänheten skulle ges vid ett öppet sammanträde.

Stadsledningsförvaltningen föreslår utifrån vad som framförts i skrivelsen att motionen avslås.

Yrkanden

Sara Kukka-Salam (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Peter Edholm (L) föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut:

Signatur

Förvaltningens förslag
Bifall till motionen

Ordförande ställer förslagen mot varandra var för sig och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Peter Edholm (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2025-05-09
KS/2024:516

Svar på motion av Gunnar Irén (L) och Sukrî Demir (L) om att införa ett system med politiska lärlingar M:49/2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Sammanfattning

Gunnar Irén (L) och Sukrî Demir (L) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 16 december 2024 § 347 inkommit med rubricerad motion. Motionärerna lyfter att ett lärlingssystem skulle möjliggöra för medborgare med intresse av att engagera sig politiskt att få en inblick i det politiska förtroendeuppdraget. Det i sin tur skulle kunna medföra att fler skulle vilja ta på sig ett uppdrag samt att nyblivna politiker behåller sina uppdrag. Motionären föreslår därför att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett system för politiska lärlingar.

Motionen har beretts av stadsledningsförvaltningen.

Stadsledningsförvaltningen anser det faller på varje parti att utbilda sina medlemmar och nominera lämpliga kandidater till kommunala förtroendeuppdrag. Det kommunala partistödet är förenligt med dessa ändamål. När en partirepresentant har blivit invald till ett uppdrag i någon av stadens politiska organ kan staden bidra till att utbilda denne i sitt uppdrag.

Att tillåta externt deltagande från olika partier vid nämndernas stängda sammanträden skulle innebära att denna princip regelmässigt åsidosätts, men då endast för personer som ansöker om en lärlingsplats inom ramen för ett politiskt parti. Att förfördela viss del av allmänheten enkom för att de tillhör ett politiskt parti bör ställas mot likabehandlingsprincipen. Att lärlingarna därutöver skulle ges yttranderätt och tillgång till alla nämndens beslutshandlingar går dessutom över de rättigheter som allmänheten skulle ges vid ett öppet sammanträde.

Stadsledningsförvaltningen föreslår utifrån vad som framförts i skrivelsen att motionen avslås.

Handlingar

- Motion av Gunnar Irén (L) och Sukrî Demir (L) om att införa ett system med politiska lärlingar M:49/2024

Maria Rönnberg
Administrativ chef

Rebecka Engvall
Utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

Bakgrund

Gunnar Irén (L) och Sukrî Demir (L) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 16 december 2024 § 347 inkommit med rubricerad motion. Motionärerna lyfter att ett lärlingssystem skulle möjliggöra för medborgare med intresse av att engagera sig politiskt att få en inblick i det politiska förtroendeuppdraget. Det i sin tur skulle kunna medföra att fler skulle vilja ta på sig ett uppdrag samt att nyblivna politiker behåller sina uppdrag. Motionären föreslår därför att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa ett system för politiska lärlingar.

Beredning

Motionen har överlämnats till stadsledningsförvaltningen för beredning.

Ärendet

Partierna är det representativa demokratiska systemets instrument för att finna och engagera personer till de församlingar som ska fatta politiska beslut. Det finns undantag, men nästan alla som kandiderar i allmänna val eller utses till politiska förtroendeuppdrag är partimedlemmar. Ett första steg mot att bli förtroendevald består därmed vanligen i att bli medlem i ett politiskt parti.

Det faller inom den kommunala kompetensen att ge medborgare en grundläggande förståelse för hur kommunen fungerar, vilka uppgifter den har, vilka begränsningar den har och hur de kan påverka kommunal politik och beslut. Att skola in personer till förtroendeuppdrag som de inte är valda till ingår inte i detta.

Kommunerna får betala ut partistöd i syfte att stärka de politiska partiernas ställning i den kommunala demokratin. I förarbetena till bestämmelserna om partistöd påpekas att partierna bör tillåtas ha maximal flexibilitet när det gäller besluten om vad partistödet ska användas till eftersom mer detaljerade beskrivningar skulle innebära långtgående ingrepp från kommunens sida i mötes- och organisationsfriheten. Genom partistödet ges således möjlighet för partierna att utbilda sina medlemmar.

Stadsledningsförvaltningens synpunkter

Stadsledningsförvaltningen anser det faller på varje parti att utbilda sina medlemmar och nominera lämpliga kandidater till kommunala förtroendeuppdrag. Det kommunala partistödet är förenligt med dessa ändamål. När en partirepresentant har blivit invald till ett uppdrag i någon av stadens politiska organ kan staden bidra till att utbilda denne i sitt uppdrag.

Solna stads nämnders sammanträden är i regel stängda för allmänheten vilket innebär att endast nämndens ledamöter och ersättare samt förvaltningens tjänstepersoner deltar vid sammanträdena. Att tillåta externt deltagande från olika partier skulle innebära att denna princip regelmässigt åsidosätts, men då endast för personer som ansöker om en lärlingsplats inom ramen för ett politiskt parti. Att förfördela viss del av allmänheten enkom för att de tillhör ett politiskt parti bör

ställas mot likabehandlingsprincipen. Att lärlingarna därutöver skulle ges yttranderätt och tillgång till alla nämndens beslutshandlingar går dessutom över de rättigheter som allmänheten skulle ges vid ett öppet sammanträde.

Staden har inrättat ett ungdomsråd som syftar till att tidigt ge unga möjlighet att ta del av det kommunala arbetet och vara en rådgivande funktion för de politiska organen i staden. Ungdomsrådet är således ett sätt att engagera unga politiskt med förhoppningen att det kan väcka ett intresse att fortsätta sitt engagemang, inom ett parti eller på annan väg.

Stadsledningsförvaltningen föreslår utifrån vad som framförts i skrivelsen att motionen avslås.

MOTION

Inför ett system med politiska lärlingar

Demokratin möter ständiga utmaningar. En aktuell utmaning är att få tillräckligt många medborgare intresserade av att engagera sig politiskt och ta på sig politiska förtroendeuppdrag. Dessutom bör de politiskt förtroendevalda vara representativa för stadens befolkning, men av olika skäl är så ofta inte fallet. En anledning kan vara att mediebilderna av vem en politiker är och vad politikeruppdraget innebär inte alltid stämmer överens med verkligheten. Den missvisande bilden kan dessvärre göra att intresserade och engagerade medborgare tvekar inför att åta sig politiska uppdrag.

För att få fler att vilja ta på sig ett uppdrag, och för att få fler nyblivna politiker att behålla sina uppdrag, vill Liberalerna att Solna stad ska införa ett system med politiska lärlingar. Det ger en ovärderlig inblick och gör att intresserade och nyvalda på förhand vet vad de kan förvänta sig av ett politiskt uppdrag.

Kumla kommun arbetar sedan länge med politiska lärlingar. Där antas lärlingen, som ska vara myndig, bosatt i kommunen och ha anknytning till ett politiskt parti, för en period om lägst tre och högst sex månader med placering vid en utpekad nämnd. En förtroendevald i nämnden utses att vara handledare för lärlingen. Lärlingen deltar på nämndens sammanträden möten, får alla handlingar, har yttranderätt men inte beslutanderätt.

Tack vare detta kan nya medlemmar komma in i arbetet snabbt, se hur det fungerar i en nämnd, få veta vad i hela friden "handlingar" är, samtidigt som den lokala partiorganisationen också får möjlighet att se om det är en person som passar i en nämnd vilket i sin tur borgar för färre avhopp. Även Fagersta kommun och Region Örebro har infört detta. Frågan bereds i nuläget i ett antal ytterligare kommuner.

Liberalerna föreslår att kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

att utreda förutsättningarna för att införa ett system med politiska lärlingar.

Gunnar Irén
Liberalerna

Sukrî Demir
Liberalerna